

Dés s'ialla
WAKE'S END

Michelle Paver

HOROR

Dēs sīdla Wake's End

Wakenhyrst
Copyright © 2019 by Michelle Paver
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Julie Tesla, 2021
Cover © Sabina Chalupová, 2021
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-0899-4 (pdf)

Michelle Paver

Dēs sīdla Wake's End

F **B** **S**

1966

Záhada Edmunda Stearnea

Patrick Rippon

Pouze v *Sunday Explorer Magazine*

U prostřed zahrady se jako pohádkové čarodějnické doupě krčí starobylé panství. Nemohu odtrhnout oči od okna zarostlého břechtanem nad hlavním vchodem. Právě z tohoto okna viděla v roce 1913 šestnáctiletá Maud Stearneová svého otce sejít po schodech se sekáčkem na led, geologickým kladívkem – a vraždou v srdci.

O Edmundu Stearneovi jsme všichni slyšeli. Obdivovali jsme jeho díla a odsuzovali jeho zločin. Proč to udělal? Svěřil svá tajemství nějakému deníku? Proč jeho dcera nechce prozradit pravdu?

Maud Stearneová žije už přes padesát let v ústraní. Jsem prvním člověkem zvenčí, který se s ní setkal a vstoupil do Wake's Endu. To, co jsem se dozvěděl, vrhá na případ jejího otce nové světlo.

Maud byla jedinou svědkyní

Je zvláštní si představit, že až do minulého roku znali Edmunda Stearnea pouze v ospalé vesničce Wakenhyrst v Suffolku. Místní na něj vzpomínají jako na zámožného majitele panství, respektovaného historika a muže s neposkvrněnou pověstí – až do jednoho letního dne, kdy otřesným a šokujícím způsobem zavraždil prvního člověka, který mu zkřížil cestu.

Maud byla jedinou svědkyní. Krátce promluvila při otcově procesu a poté už se nikdy nevyjádřila. Maud, Maud – všechny cesty vedou k Maud. Její otec strávil zbytek života v ústavu a veškerý svůj čas tam věnoval tvorbě tří ohromujících obrazů, které způsobily poprask po celém světě a které dnes vidíte takřka na každém kroku. V Atheně se Stearneovy reprodukce prodávají lépe než všichni impresionisté dohromady. Přesto byly obrazy po jeho smrti prodány za hubičku Stanhopeskému institutu dějin psychiatrie.

Celá léta chřadly v zapomnění, dokud jedna členka akademie věd ve skladu nenarazila na zaprášenou bednu od čaje. „Vstaly mi z toho vlasy na hlavě,“ říká svým pronikavým hlasem doktorka Robin Hunterová (36), zrzka v minisukni a bílých lakovaných kozačkách. „Věděla jsem, že jsem narazila na něco velkého.“

A zbytek už znáte. Obrazy putovaly na výstavu a způsobily poprask. *Edmund Stearne* žil sice v eduardovském období, jeho díla jsou ovšem pozoruhodně moderní: zapadají do naší éry beatníků, hippies a LSD. To, co představitost veřejnosti podnítilo nejvíce, je však ona *záhada*.

A tu jsem se vydal rozluštit na Wake's End.

Schůzka v mokřadu

„Je to na samém konci světa,“ varovala mě hostinská v Eel Grigg ve Wakenhyrstu. „K Wake's Endu člověk jenom tak nezabloudí.“

Ale já ano. Pozvala mě samotná Maud Stearneová.

Z vesnice jsem se vydal autem po obecní cestě a minul kostel. Wake's End se od kostela sv. Guthlafa nachází sotva kilometr a půl, stojí však o samotě. Je zbudován v ohybu potoka lemovaného vrbami a zepředu ho chrání tři metry vysoký živý plot s ručně popsánými cedulemi:

SOUKROMÝ POZEMEK! NESTŘÍLET, NELOVIT ÚHOŘE,
NEVCHÁZET! ZÁKAZ VSTUPU!

Není to ale jen plot, co z Wake's Endu dělá místo zamrzlé v čase. Je tu i Guthlafův mokřad.

Dnes nazýváme „mokřady“ větrem bičovaná pole křížovaná odvodňovacími kanály, divočina střežící Wake's End je ovšem *opravdový* mokřad: poslední kus starobylých bažin, které kdysi zaplavovaly celou Východní Anglii. Říká se, že jde o vůbec nejstarší, nejhlubší a nejzatuchlejší mokřad. Právě zde žili obávaní „tygři z mokřadu“: divocí lidé, kteří léčili „zimnici“ podomácku vařeným opiem a nebáli se ničeho kromě duchů z jezer.

Po krátkém průzkumu terénu jsem se odvážil vstoupit dovnitř. Stačilo deset kroků a zabloudil jsem. Rákosí se nehybně tyčilo do výšky a já jsem měl zvláštní pocit, že mě tam nechce. Šerilo se. Ucítil jsem bažinatý zápach hniloby. Za mnou cosi zašelestilo a rákosí se zavřelo za tvorem, kterého se mi nepodařilo

zahlédnout. Napadlo mě, že není divu, že Maud zešílela. Strávit celý život na takovém místě?

Nebo snad *není* šílená? Každý popisuje úplně jinou Maud.

„Typická stará panna, nezdravě oddaná svému otci,“ vyjádřila se její švagrová Tabitha Stearneová (66).

„Slečna Maud svýho otce nenáviděla,“ zabručel jakýsi neotesanec v hostinci.

„Po nocích se potuluje po mokřadu,“ přidal se další. „Tudle my *nikdá* neděláme.“

A ještě jednou Tabby Stearneová: „Ta stará chuděra je bohužel dočista bláznivá. Prý tam na stromech našli pověšené zdechliny nějakých menších zvířat.“

Kdo je tedy skutečná Maud Stearneová?

Historické setkání

Maud Stearneové je šedesát devět let, je hubená a hrbí se, jak už to bývá pro vysoké ženy typické. Na sobě má obnošený svetr, kalhoty, prastaré holínky a pláštěnku. Po otci zdělila urostlou postavu, ale ne jeho ohromující krásu. Stojí na prahu Wake's Endu, uhýbá očima a ošívá se, jako by sledovala něco, co vidí jen ona sama.

Nepotřese mi rukou – jsem pro ni jen umouněný pisálek, který měl použít vchod pro služebnictvo. „Odcházím,“ vyštěkne nóbl přízvukem. „Kuchařka vás provede.“ Než se stihnu vzpamatovat, zajde za dům, přejde vratkou lávku a zamíří do mokřadu.

„Co znamenají ty obrazy?“ zavolám za ní.

„Nikdy jsem je neviděla!“

Nikdy je neviděla? Pokud je moje teorie správná, je jejich ústředním motivem.

Na obrazy Edmunda Stearnea se nedá zapomenout. Jako první vás zaujme exploze barev připomínající roztříštěnou vitráž. Když se nakloníte blíž, uvědomíte si, že po vás pokukují maličké zlomyslné obličejce. Chcete se odtáhnout, ale nejde to. Proti vaší vůli vás to vtahuje hlouběji do vrahova pokřiveného světa.

Všechny tři obrazy jsou bezejmenné a všechny mají tutéž mysteriózní osnovu. V tmavém středu stojí žena v dlouhých černých šatech, jsou z ní vidět jen záda a světlé vlnité vlasy. Kolem ní se hemží tajemná stvoření jako z nočních můr, namalovaná do tak obsedantních detailů, že by mohla být klidně živá. Groteskní, uhrančivá, až zlá... Žádný div, že Stearnea přirovnávají ke středověkému mistru hrůzy Hieronymu Boschovi.

Co jsou ale tato stvoření zač? Elfové? Šotci? Skřítci? Skrývají klíč k vyřešení oné vraždy? A kdo je ta neznámá žena?

Uvnitř Wake's Endu

„Kuchařka“ je obrovitá žena v pracovní kombinéze, z níž vyzařuje síla a hrubost věžeňské dozorkyně. Může jí být mezi padesáti a pětasedmdesáti – navlněné vlasy, našpulené rudé rty – a sjíždí mě ledově chladným pohledem. V těchto končinách platí, že pokud jste se nenarodili v Suffolku, jste „shora ze severu“. Jinými slovy, jste Marťani.

Moc toho nenamluví, ale během prohlídky domu se dovítím, že k sobě se „slečnou Maud“ chovají ten druh nenávisti,

který se tříbí a zraje celá léta. „Exkurze“ působí podivně zinscenované: ukazuje mi jen to, co Maud chce, abych viděl. Zajímá mě, zda to zahrnuje i bájný deník.

Jisté je, že se Wake's End ocitá na mizině. Tlusté středověké zdi bobtnají vlhkem, zplesnivělý nábytek pochází z doby ještě před první světovou válkou. Čas se tu zastavil v roce 1913.

„Pánova pracovna“ působí, jako by Edmund právě odešel. Ve dvou kartáčích se stříbrným hřbetem ležících na umyvadle jsou zamotané chomáče světlých vlasů. Na stole leží štos zažloutlých strojopisných stránek: *Knihy Alice Pyettové (1451–1517), mystičky. Překlad a výklad E. A. M. Stearne, Ph.D., Cambridge.* Pracoval na ní před vraždou.

Deník ale pořád nikde.

Maudin stůl se nachází v knihovně na opačném konci chodby. Má výhled na zarostlý trávník se stromy a kruhovou kamennou zídku s vědrem na provaze podobnou kouzelné studánce. To je ta studna, kde našli Edmunda po vraždě. Ten sad, kde to udělal. Na toto se Maud celé roky dívá.

Na jejím stole leží modré porcelánové křídlo (ano, křídlo) a velká červená kniha s pozlacenými iniciálami: *E. A. M. S.* Edmund Algernon Montague Stearne. Vyschně mi v ústech. To je on. To je ten deník. Maud vždycky odmítala být i jen potvrdit jeho existenci – a teď mi ho tu nechala ležet před očima. Co to se mnou hraje za hru? Ale hlavně, můžu se podívat dovnitř?

„Pět minut,“ zavrčí kuchařka. „Ani vo chvíli dýl.“

Jsem tak rozrušený, že se s ní ani nedohaduju. Ze stránky na mě křičí jeho písmo: „Edmund Stearne – soukromé, 1906.“ Sedm let před vraždou.

Ze začátku jsou to jen kusé poznámky a pak pět let nic. Od roku 1911 je každá stránka hustě popsaná. Písmo má drobné a těžko čitelné, ale tu a tam na mě vyskočí neobvyklá věta – některé z nich jsou opravdu velice zvláštní.

„... dlouhou, úzkou chodbou dlážděnou karmínovými kachli, odpudivě se lesknoucími a horkými na dotek...“

„... masitým pahorku horního rtu...“

„Jsou v něm i andělé, avšak těch není tolik.“

„Vrátila se hrůzně proměněná.“

Objevují se tu zručně vyvedené kresby: groteskní středověké obličejce, netopýr, ropucha, straka. Všechny jsou až nepříjemně živé a děsivé.

„Vím, co jste udělal.“

„Je to pouhý obraz. Nemůže mi nijak ublížit...“

„... vysoký, tenký výkřik z mokřadu...“

„... odpověď naleznu v Pyettové.“

Poslední stránka je prázdná – až na jedinou, dvakrát podtrženou větu: „Dobrý Bože, doufám, že se mylím.“

Vražda v sadu

Proč Maud deník nepředala policii? Co skrývá?

U soudu prohlásila, že byla v den vraždy v prvním patře, a když vykoukla z kulatého okna na konci chodby, uviděla otce, jak schází ze schodů se sekáčkem na led a geologickým kladívkem v rukou.

Křikla na čističe bot: „Běž pro pomoc! Pán se zbláznil!“ Pak doběhla do sadu. Pozdě. Edmund už tam klečel nad mrtvolou.

Koroner prohlásil, že už první rána byla smrtelná, sekáček při ní pronikl oční bulvou až do mozku. Doufejme, že je to tak, protože Edmund poté odřízl skalp, odsekl kousek lebky a začal se prohřabávat v šedé kůře mozkové, jako by tam něco hledal. A Maud to celé viděla.

To, co následovalo, je jednou z největších záhad případu. Edmund se nějakým způsobem ocitl na dně studny, kde odháněl svíjející se masu živých úhořů a křičel při tom hrůzou.

Maud *řekla*, že neviděla, jak k tomu došlo, protože zírala na mrtvolu. Pamatuje si až to, jak na scénu přiběhla služebná. Tělo ve vysoké trávě neviděla, slyšela ale svého pána křičet a přiběhla na pomoc.

„Nech ho být!“ křikla Maud, čímž se v očích veřejnosti odsoudila. Tisk ji nazval „necitelnou a neženskou“. A nepomohl jí ani vzhled šedé myši.

Její otec však byl nade vši pochybnost vinen. Když ho policisté vytáhli, uklidnil se a přiznal: „Udělal jsem to. Neučinil jsem však nic *špatného*.“

Nikdy neřekl, *proč* to udělal. Mezi ním a obětí nepanovalo žádné nepřátelství, zmasakroval zkrátka prvního člověka, kterého potkal. Policie mu v kapsách našla úlomky zeleného skla odpovídající kouskům vloženým do očních důlků a uší a na jazyk oběti a také čtyři listy z rostliny jménem Šalamounova pečeť. Další tři měla oběť nacpané v hrdle.

To všechno dokazovalo jeho vinu – pro mě to ovšem znamená mnohem víc.

Šalamounova pečeť se totiž po staletí využívá v čarodějnictví.

Neudělal to

Co měl Edmund Stearne společného s čarodějnicemi? Všechno. Myslím si totiž, že byl nevinný.

Ve studni nekřičel proto, že by byl šílený – už od dětství měl hrůzu z úhořů. Jeho broadmoorský lékař napsal: „Jeho chování je naprosto racionální. Jedinou známkou mánie je u něj to, že ony maličké bytosti, které nutkavě maluje, jej děsí. Přesto s tím však není schopen přestat.“

Jediná známka šílenství! Edmund v den vraždy nebyl šílený, zbláznil se až *později* v blázinci.

Co se vraždy týče, *máme jen Maudino slovo, že ji spáchal!* A její svědectví je plné trhlin.

Proč zakřičela „pán se zbláznil“, když udělal jen to, že vyšel z domu se sekáčkem a kladívkem? Proč poslala čističe bot pryč? Byl to urostlý šestnáctiletý mladík, mohl Edmunda zastavit sám.

Jak se Edmund dostal do studny? Strčil do něj někdo *před* vraždou, aby ho odklidil z cesty? Nastrčil mu doličné předměty do kapes někdo jiný, kdo potom nastražil i zbraně a úhoře?

Co to ale má společného s čarodějnicemi?

Nejde jen o Šalamounovu pečeť, ale i o sklo. Našel jsem ho v maličkém muzeu ve Wakenhyrstu. Odborníci tvrdí, že pochází ze středověku a našly se na něm stopy moči a smrtelně jedovatého blínu, což jsou běžné ingredience „čarodějnických lahviček“ odpradávná používaných proti uhranutí.

A také nemůže být náhoda, že jeden z Edmundových předků byl „píchačem čarodějnic“, což byl člověk, který na těle obviněných z čarodějnictví hledal usvědčující bradavice, nebo že John

Stearne spolupracoval s nechvalně známým Nejvyšším lovcem čarodějnic, který nechal v roce 1645 v Bury St. Edmunds pověsit 40 lidí. (Další soudce skončil v Salemu v Massachusetts, kde se odehrál vůbec nejslavnější čarodějnický proces. Lidé od filmu tomu říkají „americký úhel pohledu“ a Hollywood je kvůli tomu do Maudina příběhu celý žhavý.)

A konečně nejpádnější argument: *Podle zdrojů z Wakenhyrstu si o sobě Maud Stearneová myslí, že je čarodějnice.*

Samozřejmě netvrdím, že to tak opravdu je. Co když tomu ale v roce 1913 věřila, spáchala kvůli tomu vraždu a hodila ji na svého otce – který na sebe šlechetně vzal vinu, aby Maud zachránil?

Proč to udělala? To odhaluji ve své knize. Všechno do sebe zapadá a objasňuje záhadu Edmunda Stearnea.

Jeho obrazy jsou zašifrovanými zprávami ukazujícími na Maudinu vinu. Žena v jejich centru je čarodějnice a stvoření hemžící se kolem ní jsou její ďábelští společníci.

A tou čarodějnici je Maud.

*Vražda v sadu od Patricka Rippona,
vydalo nakladatelství Titan.
Čtenářská sleva viz str. 48.*

Dopis Maud Stearneové adresovaný Dr. Robin Hunterové,

14. listopadu 1966

Vážená Dr. Hunterová,

jakási anonymní „dobrá duše“ mi poslala naprosto absurdní článek pana Rippona, a jelikož veškerý další kontakt s tímto příšerným člověkem odmítám, píši Vám. To budu opravdu křivě obviňována z šílenství a vraždy? Pan Rippon samozřejmě ví, že si ho nemohu dovolit žalovat.

Za těmito výmysly o čarodějnicích stojí kuchařka, ona a moje švagrová by mě totiž rády umístily do „domova“ a prodaly mokřad. Za mého dětství sahal až za kostel, tato část ovšem patřila obci a po válce byla prodána. Možná jsem chudá, ale *nikdy* nedovolím, aby byl *můj* mokřad vysušen a proměněn v pastvinu pro prasata.

Naivně jsem si myslela, že když na Wake's End pustím jednoho vetřelce, zbavím se jich všech, ovšem tuto chybu už neudělám. *Jestliže mě budete znovu obtěžovat, spálím deník.* Pro případ, že byste to považovala za planou výhrůžku, příkládám náhodně vytrženou stránku. To je vše, co kdy uvidíte. Svůj „příběh“ Vám ani nikomu jinému nikdy nepovím. Nechte mě *na pokoji.*

Maud Stearneová

Dopis Dr. Robin Hunterové adresovaný slečně Maud Stearneové,
16. listopadu 1966

Vážená slečno Stearneová,
odpusťte mi, prosím, že Vás znovu obtěžuji, a *snažně* Vás prosím, abyste deník nepálila – navštívila jsem totiž poprvé po opravě kostel svatého Guthlafa a zjistila něco tak ohromujícího, že jsem Vám musela napsat.

Doslechla jsem se o středověkém obraze známém jako Wakenhyrský poslední soud a objeveném za pozoruhodných okolností v roce 1911 – až dodnes jsem ho však neviděla. Jak jistě víte, jde o typické vyobrazení soudního dne v tom ohledu, že je zde peklo namalováno mnohem přesvědčivěji než nebe. To, co je na něm ale mimořádné, je spojitost s obrazy Vašeho otce. Víím, že si o nich nepřejete nic slyšet, ovšem jeden detail na Obraze č. 2 je důležitý, tři z jeho bytostí se totiž staly oprávněně slavnými. Přezdívá se jim „Tři společníci“ a jsou známí pod jmény „Země“, „Vzduch“ a „Voda“. A právě šeredná „Země“ podnítila mou epifanii u Svatého Guthlafa.

Musela jsem před Posledním soudem stát celé hodiny, a teprve když začal vikář zhasínat světla, všimla jsem si malého šupinatého ďábla v rohu. Je nahý, dřepí s nemravně rozkročenýma nohama, a přestože míří kopím na hříšnici, nepošilhává po ní, nýbrž po *nás*.

V té chvíli jsem se náhodou podívala na svou pracovní složku, na jejíž obálce mám reprodukci „Tří společníků“. Zachytila

jsem chlípné mrknutí „Země“. Podívala jsem se zpátky na dábla v Posledním soudu. Také mrká a jeho ropuší škleb se nápadně podobá šklebu „Země“.

Vlastně je zcela identický. A tehdy mi to došlo – bytosti na obrazech Vašeho otce nejsou ani skřítkci, ani elfové a rozhodně *nejde* o společníky. *Jsou to ďáblové.*

Omlouvám se, pokud píši nesrozumitelně, jsou tři hodiny ráno – *prosím* ale, neignorujte tento dopis. Zoufale potřebuji vědět, co si o tom myslíte.

S úctou
Robin Hunterová, Ph.D.

Eastern Daily Press, 20. listopadu 1966

Bouře poškodila historické panství

Bouře, která se včera v noci přehnala přes Suffolk, vážně poničila obec Wakenhyrst. Nejvíce byl zasažen historický Wake's End, někdejší domov slavného umělce Edmunda Stearnea. Uvádí se, že střecha je na pokraji zřícení, a náklady na opravu odborníci odhadují na desítky tisíc liber.

Dopis Maud Stearneové adresovaný Dr. Robin Hunterové,

24. listopadu 1966

Vážená Dr. Hunterová,
přijedte na Wake's End pozítří ve dvě hodiny a promluvíme si o prodeji mého „příběhu“.

S pozdravem
Maud Stearneová

O šedesát let dříve

„Ti, kdo vás dokáží přimět věřit
absurditám, vás také dokáží
přimět páchat zvěrstva.“

VOLTAIRE

Maud se s trhnutím probudila. V uších jí zněla ozvěna výkřiku. Ležela ve tmě a poslouchala, jak se v druhé posteli obrací její bratr a přes stěnu burácí chůvino chrápání. Nedokázala určit, jestli byl ten výkřik skutečný, nebo se jí to jenom zdálo.

A pak se ozval znovu. Stáhl se jí žaludek. Přicházel z dolního patra – od mamán. Znamenalo to, že začalo sténání. *Prosím, prosím*, ať neumře.

Mamán každý rok onemocněla stejnou nemocí, která často končila dítětem. Břicho se jí zvětšilo tak, že nemohla nosit korzet, a doktor Grayson jí přikázal popíjet brandy, kterou nesnášela. A pak nastaly ty hrozné chvíle, jimž služebnictvo říkalo sténání, kdy její břicho bylo na prasknutí a Maud se choulila ve svém pokoji a zacpávala si uši.

Nejlepší způsob, jak mohlo sténání skončit, byl nočník plný krve, byl to totiž nejrychlejší konec. Druhá nejlepší možnost bylo mrtvé dítě a nejhorší bylo živé miminko, protože mamán plakala, když pak umřelo – což se stalo vždycky. Dávala si ale pozor, aby nikdy neplakala před otcem, neměl to rád.

Teď už bylo Maud téměř devět a věděla, že je jejím úkolem matku zachránit. Musela ji těch dětí nějak zbavit. Zkoušela se modlit, ale nepomohlo to, nejspíš proto, že děti sesílal právě Bůh.

Pohled jí zabloudil k oknům s výhledem na mokřad. Mokřad má moc, možná by jí mohl pomoci.

Otec ho nenáviděl. Richardovi s Maud zakázal překročit lávku vedoucí do mokřadu a okna s výhledem na něj – což byla téměř všechna – musela být neustále zavřená. Kuchařka měla přísný zákaz servírovat ryby nebo drůbež pocházející z mokřadu, hlavně úhoře. Otec říkal, že jsou nečistí, protože se živí mrtvolami.

Neměla ho ráda ani chůva. „Vopovažte se tam jenom páchnout,“ říkávala se svým houbovitým obličejem těsně u těch jejích. „Esi tam vlezete, divoženky a bludičky vás utopěj v bažině.“ Zahradník Cole byl ale kupodivu jiného názoru a často si tam chodil chytit lína k večeři. Tvrdil, že když si člověk dává pozor, kam šlape, nemůže mu mokřad nijak ublížit.

Maud se potají klonila ke Coleovi. Mokřad pro ni byl zapovězenou říší plnou kouzelných bytostí a zoufale se do něj toužila podívat. V létě se přes strouhu nesla vůně tužebníku a z rákosí se ozývalo kuňkání žab. V zimě bylo na jezeře slyšet praskání ledu a obloha se hemžila obřímí hejny hus. Jednoho odpoledne přeletěly přímo nad zahradou a tlukot jejich křídel Maud tak pozvedl na duchu, že měla pocit, jako by letěla s nimi. Mrzelo ji, že nemůže otevřít okna a křídlům naslouchat.

K sedmým narozeninám jí Cole z mokřadu přinesl dárek: svlečenou kůži ze zmije. Schovala si ji za uvolněný kus dřevěného obložení pod postelí. Byla to její největší cennost.

Jak teď poslouchala matčin nářek, věděla, že nastal čas ji použít. Když vyleze na židli u okna, uvidí mokřad a mohla by se k němu modlit na zmijí kůži, aby matku ochránil.

Vyškrábala se z postele, koutkem oka dávala pozor na protivného Richarda, vypáčila obložení a vytáhla svůj poklad. Bratr spal dál, a tak se připlížila k židli, vykasala si noční košili a vyšplhala na ni. Schovala se za závěsy a zpod okraje rolety vykroukla ven.

Dech se jí zastavil. Na okenním parapetu seděla sova.

Nejdříve viděla jenom křídla složená za zády. Pak se sova otočila a Maud uviděla její bělostnou hlavu a hluboké černé oči.

Chůva říkala, že pták tůkající na okno znamená smrt. Sova ale neťukala na okenní tabulku, zírala na Maud.

Prosím, ochraňuj mamán, žadonila mlčky. Prosím, zbav ji těch dětí.

Sova se otočila a odlétla do noci. Mokřad zaplavovalo namodralé měsíční světlo. Podél strouhy se tyčily vrby a rákosí stálo nehybně jako zabodnutá kopí.

Podle chůvy nosí sovy smůlu, Cole ale říkal, že to platí jedině tehdy, když člověk nějakou zastřelí. Maud věděla, že sova byla poslem z mokřadu. Seděla na parapetu naproti její posteli, ne Richardově – a hleděla na *ni*.

Znamenalo to, že byla její modlitba vyslyšena a mamán je v bezpečí?

Maud měla během sténání zakázáno vycházet z pokoje, *musela* ale zjistit, jestli je mamán v pořádku.

Chodba v nejvyšším patře ji nijak zvlášť neděsila, kromě Richarda a Maud tady nahoře totiž spávalo jen služebnictvo. Schodiště dolů do prvního patra bylo strašidelnější. Vyhнула se vrzajícímu schodu a dole pak pootevřela dveře.

Dveře do ložnice rodičů na opačném konci chodby byly dokořán a v nich stál ve žlutém světle lampy ve svém županu z purpurového čínského brokátu otec.

Naštěstí byl otočený zády a mluvil s někým, koho Maud neviděla, hádala ovšem, že je to starý doktor Grayson. Nerozuměla, co říká, ale zněl nevzrušeně. Kdyby se něco stalo, nebyl by přece tak klidný, že ne? Neviděla žádné služebné, a tak usoudila, že Daisy a Valerie jsou s mamán u ní v šatně, kde se sténání pokaždé odehrávalo. Sebrala odvalu a připlížila se o něco blíž.

Opravdu to byl doktor Grayson. „Začínám si myslet, že jde o dědičnou vadu...“ řekl tlumeným hlasem.

„Dědičnou?“ zopakoval otec ostře. „V naší rodině se nikdy nic takového neobjevilo.“

„Můj drahý příteli, myslím rodinu paní Stearneové.“

„Ach tak. Ale může mít další děti, že ano?“

„Bezpochyby. I když snad... až si trochu odpočine?“

Maud z otcova mlčení poznala, že ho to nepotěšilo. Pochopil to i doktor, vtom si ale všiml Maud. „Vida, máme obecnstvo.“

Otec otočil hlavu a Maud málem omdlela. „Co děláš dole?“ zeptal se přísně. „Kde máš chůvu?“

Najednou se tyčil přímo nad ní. Z jeho tváře vyzařovala přísná krása připomínající alabastrového rytíře z kostela a zornice měl jako černé díry v ledové modři.

Když se Maud nehýbala, položil jí ruku na rameno a zlehka ji postrčil. „Běž, nebo nastyďneš.“ Bylo to vůbec poprvé, co se jí dotkl, a i když to nebolelo, síla jeho prstů ji ohromila.

Ani otec jí ale nemohl zabránit zjistit, co je s mamán, a tak se místo návratu do horního patra schovala na spodním schodu.

Za chvíli zaslechla šustění sukní a uviděla Daisy, která se vynořila z šatny. Stará služebná se mračila a nesla zakrytý nočník.

Maud se příkrčila, aby jí Daisy neviděla, a po sluchu poznala, že míří do koupelny. Potom se ozvalo bublání záchodu a Maud ucítila sladký, měděný zápach, stejný, jako když zabíjeli prase.

Oddechla si. Mokřad její modlitbu vyslyšel. Matčina nemoc skončila tím nejlepším možným způsobem: krvavým nočníkem.

Ráno před snídaní poslal otec pro chůvu. Když se vrátila, z očí jí šlehaly blesky a vyplatila Maud smetákem s tvrdými štětina-mi. Na ranní modlitbu do snídaňového salóňku přišla Maud se zarudlýma očima.

Jakmile začal otec předčítat, myšlenky se jí zatoulaly k sově. Možná že když z pastiček ve spížirně ukradne myš, přiláká ji zpátky.

„*Bud' vůle tvá,*“ četl otec. K její úlevě jí jen přejel pohledem a zastavil se u lavice pro služebnictvo. „Steersi,“ oslovil komorníka. „Ada není vhodně ustrojená.“

Za Maud se ozvalo zalapání po dechu a Ada se rozplakala. S chladnou zvědavostí, s jakou se zachránění dívají na odsouzené, se Maud podívala, jak pomocné kuchařce vyčuhuje z čepce lokna. Byla to škoda, měla ji ráda. Ada ale znala pravidla: žádné rozpuštěné ženské vlasy v domě. Maud proto chůva zaplétala

copy tak pevně, až to bolelo. Visely jí až k pasu a protivný Richard ji za ně s oblibou tahal. Nejraději by si je ustříhla, jenže i to bylo proti pravidlům.

Pravidla ovládala každyčický moment Maudina života a byla dvou různých druhů. První náležel spodině, říkalo se mu pověry. Otec taková pravidla nesnášel, což znamenalo, že je služebnictvo dodržovalo za jeho zády. A tak nechávala Daisy misku s chlebem a mlékem pro čarodějnice za dveřmi od předsíně a kuchařka se směle vyhýbala tak, že si na sloupek postele pověsila zmijí kámen. (Ten tam měl dokonce i otec, ačkoliv jeho kámen byl jen památka z dětství.)

Druhá pravidla byla otcova – a ta byla mnohem přísnější, protože měl na své straně Boha. Patřilo mezi ně nikdy neběhat po zahradě a v přízemí být vždycky potichu. Pravidlo, které Maud nesnášela nejvíc, bylo to se zvířaty. Otec toleroval Kvítka a Zvonka, protože je potřebovali do kočáru, ale psi byli na Wake's Endu zakázáni a každou kočku, která se zatoulala na pozemek, měl Jessop nařízeno utopit.

Na těchto dvou druhích pravidel bylo nebezpečné, že jste byli potrestáni, když jste je popletli – jenže se nedalo pokaždé říct, o který druh pravidla zrovna jde. Když jste rozsypali sůl, museli jste špetku hodit za levé rameno – mělo to ale oslepit ďábla, jak říkala chůva, nebo to bylo proto, že Jidáš Iškariotský rozsypal sůl při poslední večeři?

Maud si tyto dva druhy pravidel představovala jako dvě obrovské zdi pokryté trním, které se nad ní naklánějí. Přesně věděla, co měl svatý Matouš na mysli, když řekl: „Úzká je cesta a málokdo ji nachází.“

2

Stejně jako dům na Wake's Endu byl i kostel sv. Guthlafa částečně přítel a částečně nepřítel.

Zvenčí působil nepřátelsky. Věž měla uzoučké oči a z jejích okapů vrčely příšery. Nejhorší byla kamenná vrána poblíž vchodu, která seděla na hlavě naříkajícího muže a pařáty měla zabořené do jeho očí.

Uvnitř se Maud nejvíc bála ďáblů. Byli vytesaní na křtitelnici, na sloupech, dokonce i na stropě. Otec říkal, že v dávných dobách byli namalovaní i na zdech, ale puritáni je zatřeli. Maud bohatě stačili ti kamenní.

V neděli po sténání si bez mamán připadala strašlivě zranitelná. Když šla za otcem uličkou, kynula s obzvláštní úctou bočním stranám lavic: jednorožci, mořské panně, divému muži, sedmi smrtelným hříchům. Maud totiž spoléhala na to, že ji ochrání.

Jakmile dosedla na lavici své rodiny, zlepšilo se to. Vlídna stará truhla u zdi, vyrobená z dubového dřeva z mokřadu, stála kvůli případné povodni na maličkých pahýlovitých nožkách. Její řezby Maud pomáhaly zůstat během kázání pana Broadstairse

vzhůru. Svatý Jiří ji nezajímal, zbožňovala ale draka. *Věděla*, že v příštím okamžiku překousne oštěp a odletí.

Milovala i žáby vyřezané podél dna truhly. Cole jim říkal „slavíci z mokřadu“, podle kuchařky byla ovšem žába v domě přestrojená čarodějnice. Minulý týden jednu našla v umývárně nádobí a mrštila s ní do ohně. Chůva vyprávěla, že celá zpuchýřovatěla a házela sebou nekonečně dlouho.

Maud se udělalo špatně. Přála si, aby jí dovolili vidět mamán, ale po sténání za ní vždycky celé týdny nesměla. S ní býval kostel snesitelnější. Chránila Maud před ďábly a Maud jí pomáhala projít kolem rodinné hrobky a sochy.

Hrobka stála na hřbitově u cesty. Na vrcholku měla žulový pomník a dolů do tmy mezi pavučiny vedly kluzké schody. Chůva tvrdila, že jdou skrz mříž zahlédnout rakve. Mamán pokaždé odvracela pohled, když šla kolem.

Sir Adam de Braunche, alabastrový rytíř, který spal v boční kostelní lodi se svou alabastrovou kostrou na podstavci, se Maud docela líbil. Mamán ale ta kostra z nějakého důvodu *naháněla hrůzu*. Maud ji vždycky vzala za ruku a tetelila se pýchou, když jí matka šeptala, „ty jsi ale statečná, *ma petite Mode*.“

Kázání bylo konečně u konce a všichni se postavili ke zpěvu. Jakmile se rozezněly varhany, Maud se zapotácěla. Najednou věděla, proč má mamán ze sira Adama a rodinné hrobky hrůzu. Je to proto, že si myslí, že umře.

Před očima se jí roztančily černé skvrny. Představila si krvavý nočník a žábu zmítající se v plamenech.

Chůva ji štípla do paže.

Otec otočil hlavu a hleděl na ni.

Ve chvíli, kdy se Maud převrátila dopředu, se z truhly vznesl drak a rozletěl se směrem k ní.

Chůva jí za povyk v kostele chtěla nařezat, ale otec si ji zavolal do pracovny, aby mu to vysvětlila.

Maud tam předtím byla jen třikrát. Stála ne za jedněmi, ale hned za *dvěma* dvoukřídlými dveřmi, aby mohl otec nerušeně pracovat. Po otevření prvních dveří jste uvízli v ohavné temné mezeře, kde jste museli čekat a děsili jste se toho, co přijde.

Během čekání mezi dveřmi se Maud snažila vymyslet, co otci řekne. Nemohla přiznat, že omdlela kvůli maman a krvavému nočníku, protože by věděl, že ho tu noc během sténání neposlechla.

Konečně se ozvalo „vstup“ a ona otevřela vnitřní dveře.

Seděl za stolem a něco psal. V tichu bylo slyšet škrábání jeho pera. „Řekni mi,“ začal, aniž by přitom zvedl hlavu, „proč si myslíš, že tu jsi?“

Maud polkla. „Protože jsem omdlela v kostele.“

„Protože jsi ostatní vyrušila z jejich modliteb a nevěnovala se těm svým.“

„Ano, otče.“

Sledovala ho, jak čistí pero ubrouskem, který pro něj matka vyšila k minulým Vánocům, a pak zarovnává svůj zápisník se zelenou marockou podložkou. Zápisník měl jasně červenou vazbu a v ní byly zlatě vyraženy otcovy iniciály.

Maud zajímalo, co psal.

„Proč jsi omdlela?“ zeptal se tiše.

Hlava jí vypověděla službu. „Ehm... dívala jsem se na žábu.“
Zamračil se. „Neříkáš mi pravdu.“

„Dívala jsem se na žábu, otče, je vyřezaná na truhle a připomněla mi...“ Zarazila se. Kdyby mu řekla o spálené žábě, zavařila by kuchařce a ta by ji pak štípla pod chráničem plic, kde to není vidět. „Připomněla mi mrtvou žábu, kterou jsem viděla na zahradě,“ zalhala.

„Měla ses modlit.“

„Ano, otče.“

Nepatrně urovnal zápisník. „Díváš se na ty rytiny ráda?“

Maud z toho byla celá vyjevená. Otec s ní téměř nemluvil a nikdy se jí nezeptal, co má ráda. „Ano, otče,“ zamumlala nejistě.

„A proč si myslíš, že na té truhle jsou?“

„Ehm... protože jsou žáby Boží stvoření a půjdou do nebe?“

„Jak tě propána něco takového napadlo?“

Nadechla se. „Slečna Broadstairsová totiž říká, že zvířata do nebe jít nemůžou, protože nemají duši, jenže já vím *určitě*, že nemá pravdu, našla jsem důkaz.“

„Ale. A kde jsi ten důkaz našla?“

„V Bibli. Tam, kde Izajáš mluví o novém nebi a vlkovi s beránkem, co se budou společně pást na svaté hoře a nebudou si ubližovat.“

Otec se přestal mračit. Po stranách kníru se mu objevily dvě svislé linky. *Usmíval se.* „Izajáš to ale myslel metaforicky. Víš, co to znamená?“

Přikývla, i když to ve skutečnosti nevěděla. Nemohla uvěřit tomu, že si s otcem povídá. Přála si, aby to nikdy neskončilo.

„Stejně tak,“ pokračoval, „ani ty rytiny nemají jednoduše zobrazovat Boží stvoření. Žáby jsou symbolem hříšnosti. Víš, co je to symbol?“

„Ano, otče,“ horlivě přitakala. „Jako v knize Zjevení: ‚Uviděl jsem tři nečisté duchy jako žáby.‘?“

Zvedl obočí. „Kolik ti je let, Maud?“

„Osm a tři čtvrtě. Dvacátého šestého května mi bude devět.“

„A baví tě číst Bibli?“

Málem už řekla pravdu – že čte Bibli jenom proto, že nemá nic jiného, a prosím, *prosím*, směla by do knihovny? Z opatrnosti ale jen přikývla.

„Tvá znalost Písma je působivá, nesmíš se ale vychloubat. Intelektuální domýšlivost je nehezká, zvláště u žen.“

„Ano, otče,“ odpověděla šťastně. *Působivá*. Řekl o ní, že je působivá.

Vzal do ruky pero a otevřel rudý zápisník. „Můžeš jít. Napíšeš stokrát, že je špatné rozhlížet se po kostele a nevěnovat pozornost modlitbám.“

„Děkuji, otče.“

Z pracovní vyšla jako na obláčku. Unikla výprasku a zapůsobila na otce. A ještě jedna věc: vypadalo to, že do zápisníku napsal dnešní datum. Psal si deník jako slečna Broadstairsová, která měla sešit s krásným zlatým zámečkem?

Toužila vědět, jestli si zapsal něco o ní.

Maud jednou zaslechla lady Clevedonovou, jak říká, že jelikož je rodina maman z Belgie, a navíc jsou to obchodníci, povedl se nebohému doktoru Stearneovi učiněný zázrak, když ji naučil dobrému vkusu. Od té doby lady Clevedonovou nesnášela.

Zvláštní ale bylo, že s ní maman evidentně souhlasila. „To, že si mě tvůj otec vzal, bylo něco úžasného,“ řekla jednou Maud. „Vděčím mu za všechno a je mojí povinností udělat vše pro to, aby na mě byl pyšný.“

A to znamenalo být neustále krásná. Když se jí zvětšilo břicho a nemohla nosit korzety, oblékala se do těch nejúchvatnějších odpoledních šatů. Jakmile se zase uzdravila, trávila dny převlékáním: ranní šaty, vycházkové šaty, večerní šaty.

Pro tehdejší módu měla dokonalou postavu. Její hrudník nepotřeboval zvýrazňovat kanýry a vyztužené límce sahající až k uším se skvěle hodily k její labutí šiji. Maud si až po letech uvědomila, že své postavy přesýpacích hodin mohla dosáhnout jedině krutým sešněrováním. Musela žít v téměř neustálé bolesti.

Někdy jim maman přišla dát do pokoje polibek na dobrou noc. Maud pokaždé uslyšela šustění jejích sukní a cítila mlčnou

vůni její kůže a malých váčků s fialkovým pudrem všitých do podpaží šatů. „*Dors bien, ma petite Mode,*“ šeptávala maman a lechtáním řasami si spolu vyměňovaly motýlí polibky. Vypadalo to, že ji maman opravdu miluje, i když je Maud ošklivá.

Součástí snahy udělat otce pyšným bylo i poslouchat jej na slovo. Maman ho nikdy neobtěžovala hrou na klavír a nenechávala si žádnou památku na své mrtvé děti, protože to neschvaloval. Tvrdil, že je správné a vhodné modlit se za ně a nechat jejich jména vyrýt na rodinný náhrobek, ale upomínky že jsou pro katolíky a na mrtvé je lepší se neupínat.

Maud nikdy nenapadlo, že by s ním matka mohla nesouhlasit – až do jednoho dubnového odpoledne, kdy byl kvůli svému bádání v Londýně.

Valerie v přízemí žehlila večerní živůtek, maman byla v šatně a Maud si zatím u ní v ložnici za odměnu hrála s její šperkovnicí. V jedné ze zásuvek z růžového dřeva našla malou oválnou krabičku, kterou nikdy předtím neviděla. Byla z tmavomodrého smaltu se stříbrnými růžemi a uvnitř leželo sedm tenkých pramínků jemných vlásků. Každý byl svázaný žlutou stužkou, na které byla vyšita drobná písmena. Maud poznala jména mrtvých bratříčků a sestřiček, za něž se každý večer modlila.

„Slib mi, že to neřekneš otci,“ ozvala se maman klidně ode dveří.

„Slibuju,“ odpověděla Maud. „Ani Richardovi, ani chůvě, ani nikomu jinému.“

„To je moje hodná holčička. A teď je vrat, kde jsi je našla.“

Maud udělala, co jí řekla. „Ale kde jsi je *vzala?*“ vydechla. Maman mrtvá miminka nesměla vidět, doktor Grayson je

pokaždé odvezl pryč ještě předtím, než vyprchaly účinky léku na spaní.

„Nebylo to tak těžké,“ řekla maman věcně. „Uplatila jsem porodní sestru.“

„Ale – nejsi z toho smutná? Myslím z toho, že ti je připomínají?“

Maman udělala nepatrné netrpělivé gesto. „Samozřejmě že jsem. Není to něco, co se dá jen tak pustit z hlavy. A ani nechci.“

Maud se na ni podívala s novou úctou. Neuposlechla otce, a to ne jednou, ale rovnou *sedmkrát*.

Pár dní nato spolu jely po obecní cestě, když kočár najednou zastavil a Maud překvapeně sledovala, jak k matčině okýnku přistupuje Biddy Thrusselová. Biddy byla místní bylinkářka, statná domkářka s baculatým obličejem, která měla jeden nehet zapilovaný do špičky, aby mohla „prasknout vodu“, ať už to znamenalo cokoliv. Maud viděla, jak dělá pukrle a pak maman podává malou lahvičku se zelenkavou tekutinou. Maman si ji schovala do taštičky, vtiskla Biddy do dlaně šilink a přikázala Jessopovi pokračovat v cestě.

Maud se zeptala, co je v té lahvičce.

Maman zaváhala. „Bylinné tonikum.“

„Co je to tonikum?“

„Něco pro zdraví.“

„Je to dobré?“

„Nevím, nikdy jsem ho neměla. Říkala jsem si ale, že to zkusím.“

Kousek před domem jí maman řekla: „Tvému otci by se nelíbilo, že si беру něco od Biddy, takže už o tom nebudeme mluvit. *Entendu, ma petite?*“